

PETER

joi, 09 aprilie 2020

Bilo je to dosta odavna, ali ipak mozem kazati e ova pripovetka je istinita jer mlogo lu e iz sela su uli za nju, nego su bili uplašeni u to vreme i nesu ju baš toliko pripovedali.

Živela je

u selu Lupak jena prijako bogata žena koju su vikali baba Gin uljasa. Bila je vaduva i ne imala decu. Imala je posinku i mlogo sluge, po dva, tri para volove, konji, ovce, krave i priko trideset lanca zemlje. Bila dobra u duši e je pomagala svi koji su došli da joj se mole ili da joj prose pomo . Od svi, najmlogo je volela njejnog mladog slugu Petra, koga je jako tela da ga pomogne da se oženi, da sklopi i on njegovu familiju.

Lep i

doobar je bil tej fofli Petar. Volel je mlogo ovce i svaku zimu je zimuval s ovcami negdi deleko od sela, u Kulmi, kako mu vile tomu mestu Lupa anje.

U jenoj

godini, beše to prid Prvim bojam, po e težak i velik sneg. Velike spine su se u inile, pa nitko iz sela ne mogal da stigne do na Kulmu. Samo e tej Petar, sluga babe Gin uljase, imal tamo kod kolibe sve što mu trebalo da živi, tako e i za ovce se brigal kako treba.

Jedan

dan, od kad je uredil maru, turil je u kolibu i zasnul malko. Po el on da sni e došla kod njega jena lepa defka i mu donesla komat i vodu. Ne govorila ništa, samo ga cuknula na elo i omak nestala, kako jena zraka. Mladi Petar je pregal u spanju i se probudil. Kad se digal iz postelje tražil omak da poglne malko vodu, ali si spomenul e treba za vodu da ide na studenac. Kad da uzme kr azi, obileži e su oba plni vodom. Za u en, po el da si spominja san i da se misli na to.

Nakon nike dve, tri nidelje smirili su se vitrove i sneg, tako e baba Gin uljasa popravi drugu njejnu slugu da obi a živi li po Petar i što ini. Jedva je stigal sluga Ivan na Kulmu, pa do kolibe de je zimoval Petar. Turi on u kolibu i na e Petra pored ognjišta e meša za mandru i pe e niko meso u tiganji. Vi e Ivan e sve je u redu sa šnjim. Popiše zajedno jenu litru rakiju, pozdraviše se, pa se vrn sam, natrag u selo. Ništa neobi no ne vedel da se dog a

Petru.

Bila je to zamašna i opasna zima.
Povedaju e su u toj zimi mloge životinje divija e pocrcale po šumi.

Došlo je prole e. Jablke, kruške,
slive, sva mošija beše u cvetu kad su došli kod Petra u Kulmu po više sluge iz sela. Izme u nji je bil i deda Kra un, tad malo dete, unuk babe Gin uljase.
Turili oni u kolibu, a tamo sve potvrveno, prosit na ognjištu ugašen, a Petar, bled u postelji leže i, pogli e uplašen na svi koji su mu došli. Videše oni e ovce su ure ene, aman s Petram ne nešto u redu. Po eli su da ga ispi uju što je sa šnjim, jel mu zlo ili ga nešto boli? On im se nasmeje i se diže iz postelje. Re e im da se ne brigaju toliko e samo po nešto vreme da pro e i la da izlezne on ovcam u izlaz pered Lupaci, e tamo je bil izlaz babe Gin uljase, a sve tamo je imala ona i kolibu.

Po elo da se smrkuje i svi njegovi gosti odoše si natrag u selo. Petar je name al seno u jaslve ovcam i turil si u kolibu da nakuri prosit, da se popravi i on da ve era. U isto doba vrata na kolibi se otvoriše i, ato do e mu ta lepa defka i po e da ga miluje i ciliva. Pomogla mu ona da zgotva ve eru, ondak su jeli zajedno i posi su oba pošli na leganje.

Ove sluge, kad su stigli doma, baba ji omak zapitala što je i kako je Petram, a oni joj kazaše e Petar je živ i zdrav, ali, ipak nešto smeta Petru, e su našli veliku raskobolu u kolibi.

Na nešto vreme popravi baba Gin uljasa lu e pered Lupaci da kopaju slive i oni omak primetiše e Petar ne stigal ovcam u to mesto, pa su se za udili i poplašili. Jedan od nji omak se vrte u selo da najavi e Petar ga ne u izlazu. Onda, baba friško poteri u Kulmu Mikolu i ur a, dva brata i dobri njejni komšje, da vide oni što je s Petram.

Stigli su ovi dva brata negdi kno i kod kolibe. Turiše oni unutra i, za istinu, pored ognjišta sidi Petar, a pored njega jena gospo a mlada i jako lepa. Upitaše ga koja je i otkuda je ta defka, a on im omak odgovori e je Vlajna iz Duknja e. Bra a su si poglenuli jedan drugomu i pobežoše juri i u selo.

Kad su

stigli kod babe bili su jako uplašeni i probijeni od vode. Su joj ispričevali sve što su videli, a baba Gin uljasa po e da vrišti i da se pripeva. Za u ene žene po selu ju upitala e zašto se toliko žali, a ona, u jadu vrištanja, im kazala e Petri njejan ima šumnja u!

Viknu, posli, Mateju i umara i Petra Petri a. Oba su bili lovci i su imali valjane puške.

-Slušajte me dobri – im re e ona – late da idete kod mene u Kulmu da obi ete što ini Petar moj! Nego uzmite s vami i puške i natovarite ji sa srebrni zrna, e misim i se am e na Petri a se navrzla nika prokleta šumnja a! Tako da inite, e inako i vas la da popije!

Mateja poglete na Petra i mu kaže s polak usta e mu stra. Kad to ude, baba posegne za torbu s novcam i po asti svakomu po jedan zlatni dukat.

II.

Duval je neki vetri prole ni, tanan i studen, kad stiže e ovi dva lovca u Kulmu, kod kolibe. Vide e oni e koš se dimi, pa puškami na ramenu turi e u kolibu. Unutra, Petar gotva u nikim zemljanim grncu, a ta defka sidi na stolku pered ognjišta. Petar je žlt u licu, ali im se nasmija i zapitala zašto su došli kod njega po ovakim vetru i ovako kno i?! Mateja mu kazala e su jurili cel dan niki kurljaci, pa su svrnuli da malko odlanu i da se štoogod ogreju.

Ta defka ništa ne veli, samo prigli e te puške, pa kad i kad se i ona nasmeje. Primeti Mateja e ona je primenjena u karaevskoj nošnji, pa ju tijo zapitala otkuda je.

-Iz Duknja e – mu odgovori ona na karaevskim jeziku.

I kako su oni sideli kraj ognjišta, tiko jedamput prsne jena glavlja žlgam i pade na zemlju pered nji, a Petar, ovej drugi lovac, uze živo glavlju i, brez da o e, dodirnu pole defkine. Ona preže i ipi friško na noge. Lovci tad vide e e ona nema nokti kakon svi lu e, nego grebenci, a priko svega po noga je imala plno ljuške, kako zmija. Svi se uplaise, samo Petar, sluga, joj potegli, smiren, pole priko noga i po e ludo da se smeje. A, ona, isto. A kad se nasmejala provirili su joj i zubi, beli i naoštreni, kakon što imaju kurljaci i jazvaci. Petar, lovac, vls prestrašen uze glavlju i ju upudi na nju, ali ona iznenada ipi iz stolka pravo na klju anicu od vrati, a otuda pravo na staru krušku prid kolibu.

-Matejo, – rovnu lovac Petar – daj živo pušku e la da nim ote e ova neprilika!

Izlezli su oba puškami i po e da pucaju u eplje kruške, samo e ništa nesu pogodili. Iz kruške je politela priko padine de su bile slive, kako jena svetlostna zraka u javaku, pa se zagubila u bu i evu umu...

Pregnuti i preplaceni vrnu e natrag u kolibu. Petar, sluga, ležal je bez svesti, izvrnut pokraj postelje. Tek onda su razumeli e umnja a mu popila krv i mu ukrala dušu.

Što sad da mu ine? Po el Mateja da ga lupa u grudi, a Petar rove iz cile duše da se ne mane, da se ne da smrti. Do najpotragu dovedo e magarca, pa su ga uja ili na njega i pošli svi tri u selo. To vreme ve em bila no . Lovac Petar je vodil magarca za lanac, a Mateja, puškam u ruka, uval ji od neprilike. Kad su stigli na mesto Kraj breg, po e niki jak i oštartar vetar da duva. eplje na drvi su pri ele da se lome i odšto, odšto po velika hala je padala priko nji. A negdi u valji su uli kako vika umnja a: „Petre..., Petre..., od mene nitko nela te rastavi!“

Utopeni od stra, stado e na mestu, a magarac po e da rika i da se frka. Ješte jedan put im se pojavi ta zraka svetlosti i uše niki železni smeji u toj valji.

Slezli su oni nekako u selo, a baba Gin uljasa sidi prid portom, lampom i puškam u ruki.

-Jeli
ste ju ubili? – omak zapita ona.

Mateja šumar uze palariju s glave i joj kaza:

-Otekla
nim!

-Avajdo,
Bože – re e baba – ta la da mi uzme Petri a!

Turiše pod
portom i odnesoše ga u veliku sobu. Petar, sluga, bil je ve bled kakon
mrtavac. Baba omak poteri nikoga za najjaku i veliku bajilicu iz sela. Žene su
se metnule da ga primenjaju u novu košulju, a u to vreme stiže i majka Božina,
bajilica. Ona poglete na Petra, dodirnu mu elo pa se obrte babi Gin uljasi i
kaza niskim glasam:

-Aj,
Marijo, ovo dete popila ga šumnja a, nemam više što da mu inim! Samo
da molimo Boga, da se smiluje za njegovu dušicu!

U isto vreme, ato Mateja šumar i rovnu
na sve žene e je došla neprilika u vavliju za Petra. Svi su friško izlezli
nadvor da vide što je tamo, a kad ono, u vavliji se obr u tri velike i
svetlosne iskre! Omak šumar uze pušku i pljusne dva patrona u te iskre, a one
se poprštaše priko padine i se zagrebiše po eplji od sliva.

Vrnuli su se unutra u veliku sobu, a
tamo Petar sidi kraj postelje i vrišti. Baba ode do njega i ga cukne na oba lica, pa mu re e
žalosno:

-Petri u,
kaži babi što je s tobom!

On joj
poglenu i u jadni slza joj zaprosiše malko vodu. Kad da poglne, kapljice vode
mu potekoše po bradi, sklonu glavu i pade naple i u postelju.

-Došla je
za mene, je li, babo? – pa onda zaklopi o i i uzdanu dlboko...

Te
no i je umrl Petar. Imal je samo dvadeset i jenu godinu. Nitko ne mogal da
razume kaku bole inu imal tej lovik u telu ili duši. Otoli baba Gin uljasa ne
tela više da ima sluge, a skoro se razbolela i ona, pa u jenu jesen je umrla od
vodenja e.

Zato su dedu Kra una oženili jako za vreme,
dok je bil ješte jako mlad...da ga ne popije i njega nika prokleta šumnja a!

SVRŠETAK

Autor: Milja Šera

Priredio i obradio Daniel Lucacela